

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

A Kaposvári Törvényszék dr. Takács Richárd ügyvéd (7400 Kaposvár, Fő u. 24.) által képviselt szám alatti kérelmezőnek – Helyi Választási Bizottság szám alatti kérelmezettel szemben választási bizottság határozatának felülvizsgálata iránt indított nemperes eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t:

A bíróság a Helyi Választási Bizottság számú határozatát megváltoztatja, és az

„Akarja-e Ön, hogyben „nem veszélyes hulladék kezelésére, ártalmatlanítására” hulladék-feldolgozó üzemet létesítsen az Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság?”

helyi népszavazás kezdeményezésére vonatkozó kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet hitelesíti.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az állam viseli.

A végzés ellen jogorvoslatnak nincs helye.

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

- 2 -

I n d o k o l á s

A kérelmező 2017. december 21. napján helyi népszavazás kiírása iránti kérelmet nyújtott be a Közös Önkormányzati Hivatalhoz helyi népszavazás kezdeményezésére a népszavazásról, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (továbbiakban: Nsztv.) 41. § (1) bekezdése szerinti hitelesítés céljából. A helyi népszavazási kezdeményezést a Helyi Választási Iroda 2017. december 29. napján érkezett.

Az aláírásgyűjtő íven az alábbi kérdés szerepelt:

„Akarja-e Ön, hogyben „nem veszélyes hulladék kezelésére, ártalmatlanítására” hulladék-feldolgozó üzemet létesítsen az Kereskedelmi és Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság?”

A Helyi Választási Bizottság az számú határozatával a helyi népszavazásra bocsátandó kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ív hitelesítését elutasította.

A kérelmezett határozatának indokolása szerint a kérdés nem felel meg azon feltételnek, melyet az Nsztv. 32. § (1) bekezdése tartalmaz, mely szerint helyi népszavazás csak képviselő-testületi hatáskörbe tartozó kérdésben rendelhető el. Az indokolása szerint az önkormányzati hatásköröket Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2001. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 13. §-a kógensen sorolja fel. A felsorolás nem tartalmazza az önkormányzat egyszemélyes tulajdonában álló kft. működtetését. A kérdéssel érintett Kft. az önkormányzat egyszemélyes cége, azonban nem olyan tevékenységet végez, melyeket a megjelölt jogszabályhely tételesen felsorol. A

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

- 3 -

tevékenység nem az önkormányzat tulajdonában álló területen valósulna meg, hanem területén belül egy magánszemély tulajdonában álló ingatlanon. A Kft. alapító okirata sem tartalmaz olyan kitételt, mely szerint a tevékenységéhez, melyet a kérdés érint, az alapító hozzájárulása volna szükséges, illetőleg a Kft. vállalkozása, működése és bevételei nem része az önkormányzat költségvetésének, abban nem is szerepel.

Hivatkozott határozatában a kérelmezett arra is, hogy a Hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.) 2018. március 1. napján hatályba lépő 63.§-ának (5) bekezdése szerint a kitermelésre kerülő vagy kiszoruló talaj vagy anyag nem minősül hulladéknak. A hulladékgazdálkodási közszolgáltatás körébe tartozó hulladék fogalmát a 385/2014. (XII.31.) Korm.rendelet 2.§.(1) bekezdésének 2.pontja határozza meg, visszautalva a Ht.42.§.(1) bekezdéseinek a)-d) pontjaiban meghatározottakra. Mindezek szerint a Ht. 35.§.(1) bekezdésének alapján elsődlegesen a települési önkormányzat rendelete determinálja a közszolgáltatás körébe tartozó hulladék körét és az ezzel kapcsolatos előírásokat.

Ezen határozat ellen a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be 2018. február 19. napján dr. Takács Richárd meghatalmazott ügyvéd által az Nsztv. 57. § (1) és (3) bekezdése alapján,

A kérelmező kérelmében a határozat megváltoztatását és a helyi népszavazási kérdés hitelesítését kérte.

Kérelme szerint a helyi választási bizottság határozata is rögzíti azon a cégiratokban jelenleg is szereplő tény, mely szerint az Kft. az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló cég. A Ptk. 3:190. § (4) bekezdése, az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdésének e) pontja és az Mötv. 107. §-a szerint a tulajdonost megillető jogok

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

- 4 -

gyakorlója a képviselő-testület. Mindezekre figyelemmel, a képviselő-testület az egyszemélyes kft.-ben tulajdonost megillető jogok gyakorlója, ezért a céggel kapcsolatos döntések meghozatala képviselő-testületi hatáskör, és önkormányzati tulajdonról dönt.

Ezen túlmenően a népszavazási kérdéssel érintett tevékenység a hulladékgazdálkodás fogalomkörébe tartozik, ezt viszont az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 19. pontja kifejezetten felsorolja a helyi közügyek között, mint helyi önkormányzati feladatkört.

A kérelmezett a kérelem elutasítását kérte, arra hivatkozással, hogy határozata jogszabályszerű.

A kérelem megalapozott.

A bíróság az alapul szolgáló jogszabályok és az alább megjelölt bírói gyakorlatban felsorolt jogértelmezés alapján hozta meg határozatát. A népszavazásra bocsátható kérdések körének meghatározásában irányadónak tekintette a Kúria gyakorlatát, (Knk.IV.37.361/2015/3., Knk.IV.37.300/2014/4., Knk.IV.37.340/2015/3., Knk.IV.38.143/2005/6.) mely szerint a jogalkalmazónak különös felelőssége van abban a tekintetben, hogy olyan kérdés kerüljön az aláírásgyűjtés fázisába, mely tárgyában az Alaptörvény és a vonatkozó jogszabályok alapján valóban lehet népszavazást tartani. A népszavazásra bocsátandó kérdés vizsgálata körében az Alaptörvény és a jogrend védelmének a célja az elsődleges.

Az Alaptörvény vonatkozó rendelkezései szerint:

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

- 5 -

31. cikk:

(1) Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek.

(2) A helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.

(3) A helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvény határozza meg.

Az Nsztv-nek a kérelmezett határozatában is helytállóan megjelölt 32. § (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

A képviselő-testület feladat- és hatáskörbe tartozó ügyeket szintén magas szintű jogszabályok határoznak meg:

Alaptörvény 32. cikk:

(1) A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között

a) rendeletet alkot;

b) határozatot hoz;

c) önállóan igazgat;

d) meghatározza szervezeti és működési rendjét;

e) gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat.

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

- 6 -

33. cikk:

(1) A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselő-testület gyakorolja

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény szerint:

2. § (1) A helyi önkormányzás a település, valamint a megye választópolgárai közösségének joga, melynek során érvényre jut az állampolgári felelősségérzet, kibontakozik az alkotó együttműködés a helyi közösségen belül.

(2) A helyi önkormányzás a helyi közügyekben demokratikus módon, széles körű nyilvánosságot teremtve kifejezi és megvalósítja a helyi közakaratot.

3. § (1) A helyi önkormányzás joga a települések (települési önkormányzatok) és a megyék (területi önkormányzatok) választópolgárainak közösségét illeti meg.

(2) Települési önkormányzatok a községekben, a városokban, járásszékhely városokban, megyei jogú városokban és a fővárosi kerületekben működnek.

(3) A fővárosi önkormányzat települési és területi önkormányzat.

(4) A választópolgárok választott képviselőik útján és a helyi népszavazáson történő részvételükkel gyakorolják az önkormányzáshoz való közösségi jogaikat.

10. § (1) A helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket.

(2) A helyi önkormányzat - a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével - önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

- 7 -

önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

41. § (1) A helyi önkormányzat jogi személy, a Polgári Törvénykönyvről szóló törvény jogi személyekre vonatkozó rendelkezéseit az e törvényben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni. A képviselő-testületet a polgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a főpolgármester képviseli.

(2) Az önkormányzati feladatok ellátását a képviselő-testület és szervei biztosítják. A képviselő -testület szervei: a polgármester, a főpolgármester, a megyei közgyűlés elnöke, a képviselő-testület bizottságai, a részönkormányzat testülete, a polgármesteri hivatal, a megyei önkormányzati hivatal, a közös önkormányzati hivatal, a jegyző, továbbá a társulás.

(3) Önkormányzati döntést a képviselő-testület, a helyi népszavazás, a képviselő-testület felhatalmazása alapján a képviselő-testület bizottsága, a részönkormányzat testülete, a társulása, a polgármester, továbbá a jegyző hozhat.

(4) A képviselő-testület - e törvényben meghatározott kivételekkel - hatásköreit a polgármesterre, a bizottságára, a részönkormányzat testületére, a jegyzőre, a társulására ruházhatja át. E hatáskör gyakorlásához utasítást adhat, e hatáskört visszavonhatja.

A fentiek alapján megállapítható az, hogy az önkormányzat a feladat- és hatásköreit a képviselő-testület útján gyakorolja, melynek elnevezése a megyei jogú városokban közgyűlés.

A feladat - és hatáskörök gyakorlása során a képviselő-testület az önkormányzati vagyonnal történő gazdálkodás során tulajdonosként polgári jogviszony alanyként

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

- 8 -

léphet fel, egyedi ügyekben határozati formában megjelenő döntést hozhat, és helyben kötelezően alkalmazandó normát, rendeletet alkothat.

A Ptk 3:109. § (4) bekezdése szerint egyszemélyes társaságnál a legfőbb szerv hatáskörét az alapító vagy az egyedüli tag gyakorolja. A legfőbb szerv hatáskörébe tartozó kérdésekben az alapító vagy az egyedüli tag írásban határoz és a döntés az ügyvezetéssel való közléssel válik hatályossá.

Az Kft. az önkormányzat 100%-os tulajdonában álló cég. A tulajdonost illető vagyoni jogokról történő döntés így egyértelműen a képviselő-testület hatáskörébe tartozik. Az egyes döntések meghozatalának módjára vonatkozó alapító okiratban rögzített formai követelmények nem írják felül a fent írt jogszabályban meghatározott normákat.

Függetlenül attól, hogy az alapító okirat az egyes határozatok meghozatalát milyen formásokhoz köti, egyértelmű azon jogszabályi rendelkezés, mely szerint a tulajdonost megillető jogok gyakorlására képviselő-testület rendelkezik hatáskörrel. Erre tekintettel a kérdésben helyi népszavazás tartható.

Másrészről a kérdés a tárgyat illetően is kötelezően ellátandó önkormányzati feladatot érint.

Az Mötv 13. § (1) bekezdése szerint a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok különösen:

...19. hulladékgazdálkodás;

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

- 9 -

Az idézett jogszabályi rendelkezések szerint a hulladékgazdálkodás kérdésében történő döntéshozatal egyértelműen az önkormányzat feladat-, illetőleg hatáskörébe tartozik, így egy esetleges érvényes és eredményes népszavazást követően az önkormányzat képviselő-testületének akár rendeletalkotással, akár határozathozattal, akár tulajdoni jogkörben olyan döntést kell hoznia, amelynek eredményeképpen az adott válasznak megfelelően az Kft. nem létesíthet területén nem veszélyes hulladék kezelésére, vagy ártalmatlanítására hulladék-feldolgozóüzemet.

A fenti jogértelmezés általánosnak tekinthető, mivel az új Nsztv. hatályba lépését követően a választási bizottságok, illetőleg a bíróság által hitelesített hasonló tárgyú kérdések voltak például:

„Akarja-e Ön, hogy fejlődése az itt élő munkahely teremtése és a fiatalok helyben tartása érdekében a ...-as iparterületen, a környezetvédelmi előírásoknak mindenben megfelelő műanyag alapanyagok kiserőmű épüljön?”

„Akarja-e Ön, hogy a Kft. az helyrajzi számú ingatlanon háztartás-vegyipari alapanyagokat előállító üzemet létesítsen?”

„Akarja-e Ön, hogy gumihulladék-feldolgozó üzemet létesítsen a Kereskedelmi és Szolgáltató Zrt.?”

Az ezen hasonló tárgyú kérdéseket tartalmazó népszavazási kezdeményezések vizsgálatakor a helyi választási bizottság, illetőleg adott esetben a bíróság is a képviselő-testület hatáskörébe tartozónak tartotta a jelen eljárásban feltett kérdéshez hasonló tárgyú kérdéseket.

A Kaposvári Törvényszék

9.Pk.20.235/2018/5. szám

- 10 -

Mindezen indokokra és jogszabályokra figyelemmel állapította meg azt a bíróság, hogy a kérdés a fent részletezett két okból is a képviselő-testület hatáskörébe tartozó tárgykörre vonatkozik, ezért a Helyi Választási Bizottság határozatát az Nsztv. 57. § (3) bekezdése alapján megváltoztatta, és az aláírásgyűjtő íven szereplő kérdést hitelesítette.

A Kaposvári Törvényszék 2017. november 9. napján kelt 20.Pk.21.479/2017/3. számú végzésével ezen népszavazási kezdeményezés kérdésében már hozott döntést, az azóta eltelt időben a jogszabályok körében változás nem történt.

Az illetékről szóló 1990. évi XCIII. törvény 5. §-a alapján a felülvizsgálati eljárás illeték az állam terhén marad.

Kaposvár, 2018. március 5.

dr. Szabadosné

dr. Komanovics Ágnes sk.
a tanács elnöke

dr. Böröcz Ibolya sk.
bíró

dr. Korvicska Attila sk.
bíró